

AKTUÁLNA TÉMA:
Žilinčania mapovali mesto

str. 2

Veľké mláky v období zrážok, absencia zelene, smog či plocha bez tieňa – tieto a ďalších 5 061 pocitov od 501 respondentov sú výsledkom rozsiahleho prieskumu.

Mesto rieši stav
železničného podchodu

str. 3

Železničný podchod na ulici P. O. Hviezdoslava v Žiline spája centrum mesta so železničnou stanicou už 42 rokov. Prvýkrát sa ním ľudia prešli v roku 1977. Čo s ním bude ďalej?

Čo s vizuálnym
smogom v Žiline?

str. 5

Vizuálny smog za posledné roky výrazne zahltal žilinské ulice a verejné priestranstvá. Reklamné plachty na oplovení či smerové tabule odpútavajú pozornosť a veľakrát sú aj príčinou kolízií.

RN | RADNIČNÉ NOVINY

MESTA ŽILINA

Číslo 1

Ročník 1.

DECEMBER 2019

ZADARMO
do každej schránky

www.zilina.sk
f Mesto Žilina

EV 5837/19
ISSN 1339-8830

Zavítajte do Žiliny na VIANOČNÉ TRHY

Jedinečná atmosféra vianočných trhov začala v Žiline už koncom novembra. Stánky s chuťnými dobrotami, punčom a vianočnými výrobkami nájdete na hlavných žilinských námestiach do 23. decembra 2019.

pokračovanie na str. č. 3

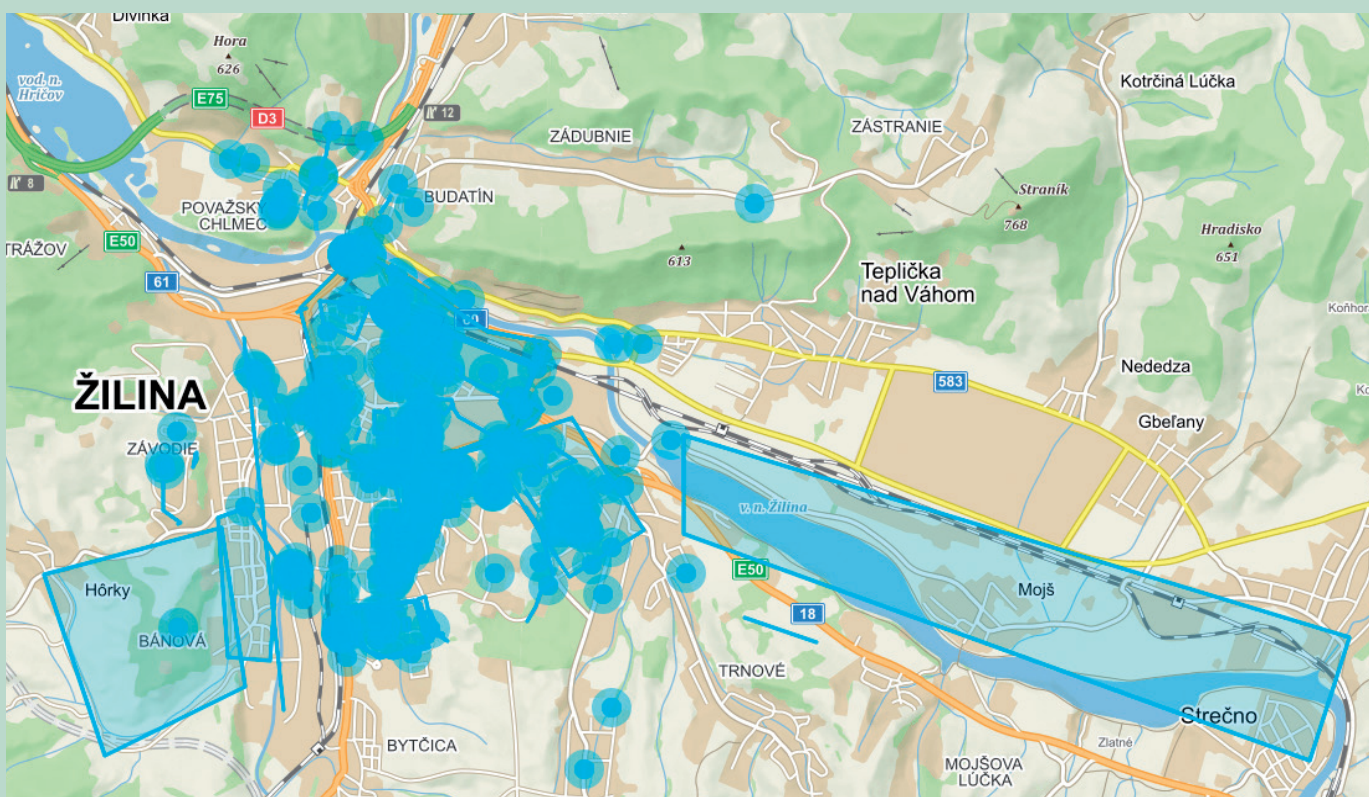

Vianočná guľa na Mariánskom námestí – obľúbené miesto na fotenie.

Žilinčania mapovali mesto

Autor: MB

Veľké mláky v období zrážok, absencia zelene, smog či plocha bez tieňa – tieto a ďalších 5 061 pocitov od 501 respondentov je výsledkom rozsiahleho prieskumu, ktorý obyvatelia Žiliny vytvárali počas 4 mesiacov, od júla až do októbra. Pocitová mapa je moderný nástroj komunikácie, vďaka ktorému má samospráva príležitosť zapojiť do diania čo najviac obyvateľov a získať tak cenné informácie pre svoje ďalšie pôsobenie.

Cieľom projektu bolo zistiť, ako ľudia vnímajú život v meste, a to najmä z pohľadu klimatických zmien. Záujemcovia sa mohli do ankety zapojiť cez internetový odkaz alebo prostredníctvom dobrovoľníkov, priamo v uliciach mesta, ktorí získavali informácie na tabletoch. Dotazník sa skladal z 8 otázok mapujúcich pocity ľudí v čase horúčav, zisťoval lokality s príjemnou teplotou, hľadal miesta nadmerného sucha či naopak, body s množstvom privalových zrážok. Ďalšími témami boli povodne na riekach a potokoch, kvalita ovzdušia či nedostatok zelene.

Odpoveď pozostávala z vyznačenia presnej adresy na mape mesta, pričom ku každej otázke bolo možné zadať viacero lokalít. V prvej časti prieskumu mapoval súčasný stav s možnosťou vloženia vlastného komentára. Na konci bol vytvo-

rený priestor pre uvedenie konkrétnych nápadov a návrhov opatrení. Podrobne zmapovaný súčasný stav mesta bude odrazovým mostíkom pre hľadanie čo najefektívnejších riešení vytýčených problémov. Výstupy pocitovej mapy budú radnici slúžiť pri revitalizácii verejných priestorov, plánovaní investičných akcií či pri vytváraní koncepcií dopravy.

**Zaznamenali
sme viac ako
5 000 pocitov
Žilinčanov.**

Výsledky v podobe hodnotiacej správy, analytických máp a zozbieraných dát budú čoskoro zverejnené aj na internetovej stránke mesta. Ďakujeme všetkým Žilinčanom, ktorí si našli pár minút na vyplnenie ankety. Vďaka nim mesto získalo databázu cenných informácií.

Milí Žilinčania,

predstavujem vám prvé vydanie nových Radničných novín, ktoré nájdete vo svojich schránkach každý mesiac. Mesto Žilina od môjho nástupu do úradu primátora presadzuje novú politiku čo najväčšej transparentnosti, preto sa snažíme informovať občanov o všetkých aktivitách. Cítim však, že moderné spôsoby informovania ako webová stránka alebo facebook sa nie vždy dokážu dostať adresne ku všetkým obyvateľom, preto sme sa rozhodli aj pre tlačенú verziu. Chceme, aby ponúkali priestor nielen vedeniu mesta, ale aj poslancom a aktívnym Žilinčanom, centru aj mestským časťam, kultúre i športu, zábave i vážnym témam.

Rád by som pri tejto príležitosti zhodnotil svoj prvý rok vo funkcii. Hneď na začiatku sme sa potrápili s tuhrou zimou, o to viac sa pripravujeme na tú tohtoročnú, aby občania videli, že mesto je schopné zvládnuť aj náročné situácie. S príchodom prvých jarých dní sme začali rekonštruovať zastávky žilinskej MHD. Naše očakávania prekonal dnes už niekoľko mesiacov využívaný bikesharing. Od mája regulujeme vstup áut do historickej časti mesta. Vďaka využitiu európskych fondov začalo v meste premávať 27 nových trolejbusov. Otvorili sme nové športoviská. Začali sme s odstraňovaním nelegálnych reklamných zariadení. Pripravili sme reformu mestského úradu. Tiež sa snažíme byť bližšie k vám – od augusta sme postupne navštívili takmer všetky mestské časti a sídliská. Hovorili sme s vami aj o pripravovaných revitalizáciách sídliska Hliny. Vypočuli sme si vaše názory, mnohé zohľadníme v našich ďalších plánoch. Spolu s kolegami sme tento rok absolvovali stovky osobných stretnutí s vami pri nespočetných príležitostiach. Vždy je čo zlepšovať, ale verím, že sa nám podarilo položiť základy toho, čo sme si zaumienili dosiahnuť – vybudovať v Žiline kvalitnú samosprávu 21. storočia.

Želám vám príjemné čítanie a pokojné prežitie predvianočného obdobia.

Peter Fiabáne
primátor

Na BikeKIA nasadneme opäť na jar

Žilinčania prijali projekt BikeKIA s nadšením. Pilotná sezóna so sebou priniesla 22 902 registrovaných užívateľov. Mesto eviduje 290 000 prenájmov, pričom priemerná dĺžka jednej jazdy je 16 minút. Najaktívnejší používateľ má za sebou 512 výpožičiek. Najfrekvencovanejšia stanica z pohľadu prenájmu i vrátenia je jednoznačne Námestie Andreja Hlinku. Mesto v budúcnosti plánuje rozšíriť systém zdieľania verej-

ných bicyklov tak, aby bol dostupný pre čo najväčší počet ľudí. Na konci novembra boli všetky bicykle BikeKIA stiahnuté z prevádzky. V najbližších mesiacoch ich čaká generálna oprava a do užívania sa vrátia opäť na jar. Predpokladaný termín otvorenia novej sezóny je 1. apríl 2020. Presný dátum sa určí podľa poveternostných podmienok.

Autor: MB

Predpokladaný termín otvorenia novej sezóny je 1. apríl 2020.

Neopakovateľná atmosféra Vianoc

→ pokračovanie zo str. 1

S tradíciou vianočných trhov sa neodmysliteľne spájajú najmä horúce nápoje, ktorých vôňu už dnes cítiteľ po všetkých uličkách centra mesta. Ak ste trhy ešte nenavštívili, neváhajte. Tešiť sa môžete na rozmanité druhy punčov, varené víno, horúci čaj či čokoládu. Ak zavítate na trhy hladní, vychutnáte si mäsové špeciality, grilované syry a rôzne druhy sladkostí, ktoré sú tradične spojené s vianočným obdobím. V stánkoch nájdete ručne vyrábané produkty a vianočné ozdoby.

Mesto Žilina obsadzovalo stánky prostredníctvom aukcie, ktorá sa

realizovala v septembri a októbri. Na Mariánskom námestí sa obsadilo 10 stánkov s občerstvením a 6 stánkov s nápojmi. Na Námestí Andreja Hlinku mesto ponúklo 2 predajné stánky s občerstvením (kompletný rozpis stánkov nájdete

na webovej stránke mesta Žilina www.zilina.sk v sekcii Mesto Žilina informuje. Z tohtoročných vianočných trhov pribudne mestu Žilina do rozpočtu vyše 180 000 eur.

Vizuál vianočných trhov sa v tomto roku nesie v podobe vianočného mestečka. Priestor pre návštevníkov sa rozšíril a súčasťou mestečka je aj obrovská vianočná guľa, v ktorej sa návštevníci trhov radi fotografujú. Ozdobou Mariánskeho námestia je tradične vianočný stromček a drevený betlehem.

Návštevníci trhov nájdú v centre mesta rôznych druhov vianočnú výzdobu,

napríklad sobiu rodinku na Námestí Andreja Hlinku, svetelné vločky, anjelov, prevesy a mnoho iného.

Počas tohtoročných trhov sa opäť na Mariánskom námestí konajú mnohé hudobné či divadelné predstavenia. Vyštúpia V8 Band, FS Limbora, FS Blancia, Spevácka skupina Ľubovník, Závadské ženy, Spevácky zbor Máj či rôzne divadelné predstavenia od zoskupenia Kapor na scéne.

Novinkou tohto roku je vianočný sedliacky dvor počas posledného adventného víkendu na Námestí Andreja Hlinku.

Atmosféru vianočných trhov na Mariánskom námestí a Námestí Andreja Hlinku si môžu návštevníci vychutnať do 23. decembra 2019.

Na Mariánskom námestí sa obsadilo 10 stánkov s občerstvením a 6 stánkov s nápojmi.

Autor: EL

Včasná diagnostika pomáha prijímať správne rozhodnutia.

Mesto rieši stav železničného podchodu

Autor: VM

Železničný podchod na ulici P. O. Hviezdoslava v Žiline spája centrum mesta so železničnou stanicou už 42 rokov.

Prvýkrát sa ním ľudia prešli v roku 1977. O 19 rokov neskôr sa dočkal aj prvej rekonštrukcie, keď sa predĺžil až pod nástupištia na železničnej stanici. V správe mesta je časť podchodu smerom z Národnej ulice po prvé schodišťa, ktoré vyúsťujú pred budovu železničnej stanice. Súčasťou podchodu bol do roku 2010 aj eskalátor. Keďže bol však dlhodobo nefunkčný a jeho oprava by bola finančne náročná, pohyblivé schody nahradilo klasické schodiisko.

Zistiť to, v akom stave sa nachádza podchod, bolo cieľom diagnostiky, ktorá sa v ňom uskutočňovala do polovice novembra. Ako je všeobecne známe, v podchode sa po zrážkach zadržiava veľa vody, mesto sa teda zaujímalo o odborné posúdenie stavebno-technického stavu objektu. Následne pripraví opatrenia na jeho údržbu, opravu či rekonštrukciu. Špeciálnymi diagnostickými metóda-

mi odborníci skúmali, či na konštrukcii podchodu nenastali poruchy, ktoré by ovplyvňovali jeho bezpečnú prevádzkyschopnosť a vyvolali zhoršenie stavebno-technického stavu. V prípade diagnostiky ide o súbor krátkodobých činností vykonávaných so zámerom spresnenia a rozšírenia informácií získaných z dokumentácie a prehliadok objektu. Počas nej sa za pomoci špeciálnych prístrojov vykonáva napríklad zásah do konštrukcie podchodu, aby sa odobrali vzorky materiálu a určil ich celkový stav.

Včasná diagnostika pomáha prijímať správne rozhodnutia o údržbe, oprave a rekonštrukcii objektov. Zároveň výrazne ovplyvňuje finančné náklady potrebné na zabezpečenie prevádzkyschopnosti objektu, keďže včasné zistenie porúch a ich bezodkladné odstránenie je efektívnejšie ako rozsiahle opravy a sanácie po ich rozvinutí.

KRÁTKÉ SPRÁVY

Dátumy, ktoré by si Žilinčania mohli pamätať

20. december 1870

Hoci pravidelná premávka začala až pár dní neskôr, v tento deň dorazil po novopostavenej trati z Tešína do Žiliny prvý skúšobný vlak, čo predznamenovalo význam nášho mesta ako dôležitej železničnej križovatky.

12. december 1918 až 2. február 1919

V tomto období v Žiline sídlilo Ministerstvo s plnou mocou pre správu Slovenska pod vedením MUDr. Vavra Šrobára. Žilina bola vtedy prvým sídlom slovenskej vlády a hlavným mestom Slovenska.

Ste za názov Radničné noviny?

V rukách držíte prvé číslo obnovených novín mestského úradu v Žiline. Zaujímá nás, či ste za zachovanie ich názvu „Radničné noviny“ aj do budúcnosti.

Dajte nám vedieť váš názor v miniankete na tomto odkaze: bit.ly/2KYECJR **do 10. januára 2020.**

V krátkom dotazníku môžete uviesť aj váš tip na nový názov či ohodnotiť decembrové číslo novín.

Vaše odpovede môžete poslať aj na emailovú adresu hovorca@zilina.sk alebo odovzdať priamo na Mestskom úrade v Žiline, Námestie obetí komunizmu 1, Odbor tlačový a zahraničných vecí.

Vývoz zmesového komunálneho odpadu počas sviatkov

Dňa 25. 12. 2019 a 1. 1. 2020 nebude realizovaný vývoz zmesového komunálneho odpadu. V 52. týždni 2019 a v 1. týždni 2020 bude vývoz komunálneho odpadu realizovaný v pondelok, v utorok, a potom až od štvrtka do soboty, t.j. všetky vývozné dni budú od štvrtka posunuté o jeden deň.

Harmonogram vývozu odpadu bude zverejnený na: www.zilina.sk v sekcii Občan/úradná tabuľa mesta/komunálne služby.

→ Viac info na: www.zilina.sk

Mesto bude reagovať na legislatívne opatrenia vlády

Autor: MB

Na decembrovom zastupiteľstve sa mesto spolu s poslancami muselo vysporiadať s viacerými nepopulárnymi opatreniami zvyšovania daní a poplatkov pre občanov. Zmeny sa týkajú najmä komunálneho odpadu, dane z nehnuteľností a dane za psa.

Zasadnutie poslancov Mestského zastupiteľstva v Žiline 2. a 3. decembra 2019

Štát nedávnymi úpravami zákonov naložil na plecia slovenských miest a obcí ďalšie bremená. Čísla hovoria jasne. Dosah prijatých vládnych opatrení zaťaží budúcoročný rozpočet mesta Žilina o sumu približne 5 miliónov eur. Väčšie výdavky a pomalší rast príjmov sú samosprávy nútené kompenzovať aj nárastom sadzieb daní a poplatkov.

Daňová sadzba pri dani z nehnuteľností stúpne z 0,20 na 0,50 eura na m². Podľa prepočtov radnice by vyššia daň z nehnuteľností mala mesačne zdražiť bývanie v 70 m² byte o sumu 1,75 eura. Rodina vo veľkom dvojpodlažnom dome s rozlohou 150 m² zaplatí mesačne viac o 3,75 eura.

Daň za psa ostáva nezmenená. Majiteľov štvornohých miláčikov však iste poteší správa, že mesto pripravilo špeciálny plán, podľa ktorého sa finančné prostriedky z dane za psa investujú späť do infraštruktúry súvisiacej s chovom a venčením psov. Ďalšou novinkou sú igelitové vrecká na exkrementy v počte 350 kusov, ktoré od mesta dostane každý, kto uhradí daň za psa.

Od januára si pod Dubňom priplatia aj turisti. Daň za ubytovanie sa mení z 1 eura na 2 eurá. Samospráva uvedené sadzby, najmä daň z nehnuteľností, dlhodobo neupravovala, a tým sa roky držali na nízkej úrovni. Po navýšení dosiahnu sumu, akú platia obyvatelia v iných, porovnateľne veľkých mestách. Prostriedky, ktoré samospráva získava navrhovanou úpravou sadzieb miestnych daní a poplatkov, plánuje v budúcom roku využiť na kompenzovanie výdavkov spojených s novelami zákonov, ako aj na bežné kapitálové výdavky a rozvojové projekty mesta.

Úpravy miestnych daní a poplatkov budú platné od 1. januára 2020.

Poslanci taktiež odsúhlasili zrušenie bezplatnej hromadnej dopravy pre študentov v Žiline od 1. januára budúceho roka. Rozhodnutiu predchádzala dlhá diskusia spojená s analýzou všetkých za a proti. Nové opatrenie vytvorí priestor na rozšírenie a zefektívnenie služieb mestskej hromadnej dopravy.

Odpadové hospodárstvo v Žiline čakajú zmeny

Autor: MB

Slovenské odpadové hospodárstvo v súčasnosti prechádza legislatívnymi zmenami, ktoré sú poznamenané zvýšením nákladov za spracovanie odpadu, predovšetkým za uloženie na skládkach.

Cena za skládanie komunálneho odpadu je zložená z poplatku za uloženie na skládku a poplatku, ktorý sa odvádza do Environmentálneho fondu. Kým v roku 2018 bol príspevok do Envirofondu za mesto Žilina stanovený na cca 5 eur za tonu odpadu, vplyvom prijatej legislatívy sa v tomto roku zvýšil na 7 eur. V roku 2020 to bude až 12 eur za tonu a v nasledujúcich rokoch sa výšplhá na 18 eur. Všetko závisí od toho, v akom množstve budú obce a mestá na Slovensku triediť odpad. Aj napriek zvyšovaniu nákladov za komunálny odpad mesto Žilina občanom dlhodobo nezvyšovalo ročný poplatok. Z hľadiska vývoja cien však už nie je možné v tomto trende pokračovať.

V ročnom poplatku 21,17 eura za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, ktoré každý občan Žiliny aktuálne platí samospráve, sú zahrnuté náklady na vývoz, uloženie zmesového komunálneho odpadu a na nádobu na zmesový komunálny odpad. Osobitnou kapitolou je uloženie obsahu smetných nádob na triedené zložky odpadu, v ktorých sa nachádza iný odpad, než ktorý tam patrí, ale aj náklady na odstraňovanie čiernych skládok.

Podľa nového návrhu, o ktorom rozhodovali poslanci mestského zastupiteľstva na decembrovom rokovaní, sa poplatok za komunálny odpad v budúcom roku zvýši mesačne o 0,54 eura, čo predstavuje

Mesto Žilina zároveň v budúcom roku plánuje investovať do otvorenia dvoch nových zberných dvorov takmer 50 000 eur.

ročnú sadzbu 27,60 eura. Nárast poplatku súvisí so zvyšovaním celkových nákladov samosprávy, ktoré sú spojené so zberom, uskladnením a likvidáciou odpadu.

Mesto Žilina zároveň v budúcom roku plánuje investovať do otvorenia dvoch nových zberných dvorov takmer 50 000 eur. Okrem nich chce za 100 000 eur vymeniť malé smetné nádoby, ktoré sú najmä v centre mesta a na verejných priestranstvách v zlom stave. Na spracovanie biologicky rozložiteľného odpadu by chcela samospráva využiť ďalších 100 000 eur.

Zamedziť ďalšiemu zvyšovaniu cien môže každý z nás. Prístupovať zodpovedne k triedeniu odpadu v domácnostiach je jediná cesta, ktorá je z hľadiska budúcnosti finančne najrozumnejšia a zároveň najviac šetrná k životnému prostrediu. Sadzby za uloženie zmesového komunálneho odpadu sa podľa platnej legislatívy tvoria najmä podľa percentuálnej úrovne jeho triedenia. Tu Žilina momentálne dosahuje 41 % úspešnosť.

Odstraňujeme reklamné zariadenia

Autor: VM

Vizuálny smog za posledné roky výrazne zahltí žilinské ulice a verejné priestranstvá.

Mnohé z firiem si reklamné zariadenia odstránili samé.

Reklamné plachty na oplození, smerové tabule odkazujúce na firmy či reklamné Á-čka pred prevádzkami odpútavajú pozornosť a veľakrát prekážajú chodcom, čo býva v mnohých prípadoch príčinou kolízií. Okrem toho, mnohé z nich neřešpektujú platný územný plán ani prijaté všeobecne záväzné nariadenie mesta, podľa ktorého sa zakazuje v priestore verejnej zelene umiestňovať stánky, informačné a reklamné zariadenia okrem plôch, ktoré určil mestský úrad. Napriek tomu, že za porušenie nariadení mesta hrozí sankcia, mnohí majitelia zákazky umiestňovania reklám doteraz nerešpektovali.

Mesto Žilina začalo riešiť problémy s vizuálnym smogom už v septembri, keď majiteľov nelegálne umiestnených reklamných pútačov vyzvalo, aby ich odstránili. Upozornilo ich zároveň, že od 1. októbra samo pristúpi k odstraňovaniu tých reklamných zariadení, ktoré stoja na verejných priestranstvách bez akéhokoľvek povolenia. Keďže napriek výzvam niektorí majitelia reklamy neodstránili, Stavebný úrad v Žiline v spolupráci s mestskou políciou a zamestnancami odboru vnútorných vecí začal s ich odstraňovaním. Najprv všetky nelegálne pútače fotograficky a administratívne zdokumentoval, následne ich za prítomnosti mestskej polície

V uplynulých dňoch bolo odstránených 85 % spaspotizovaných reklamných zariadení.

odstránil a uskladnil v areáli Dopravného podniku Mesta Žilina. V uplynulých dňoch bolo odstránených 85 % spaspotizovaných reklamných zariadení z pozemkov mesta a verejného priestranstva.

Mnohé z firiem si reklamné zariadenia odstránili samé. Naopak, niektoré súkromné spoločnosti či reklamné agentúry odmietli spolupracovať, a to aj pod hrozbou udelenia sankcie. Podľa platnej legislatívy je páchatelom priestupku ten, kto znečisťuje verejné priestranstvo, verejný objekt alebo verejnoprospešné zariadenie plagátovou výzdobou, komerčnými reklamnými oznamami alebo zanedbá povinnosť upratovania verejného priestranstva.

Odstraňovanie nelegálnych reklamných zariadení v meste, ktoré tvoria estetickú a bezpečnostnú prekážku, je pokračovaním v boji proti vizuálnemu smogu. Samospráva sa s ním rozhodla skončiť už v minulosti, keď zlikvidovala bilbordy popri hlavnom cestnom ťahu na Martin či Kysuce.

Stratégia partnerských miest

Autor: KŠ

Moderná koncepcia partnerstva medzi mestami bola koncipovaná po 2. svetovej vojne. Jej cieľom bolo podporovať priateľstvo a porozumenie medzi rôznymi kultúrami a bývalými nepriateľmi ako prejav mieru. Zároveň mala rozvíjať obchod a cestovný ruch. Mesto Žilina začalo vytvárať družby s inými mestami od roku 1970. V súčasnosti má 12 partnerských miest v Európe a Ázii. Najnovším partnerským mestom je od roku 2017 bieloruské mesto Grodno. Možné formy spolupráce sa ponúkajú napríklad v oblastiach kultúry, školstva, ochrany životného prostredia, a iné.

V tomto roku sa mesto Žilina zameralo na prehĺbenie vzťahov s partnerskými mestami a na rozvíjanie nových inováčných možností vzájomnej spolupráce, ako aj získavanie inšpirácií v rôznych oblastiach. Veľkou inšpiráciou pre Žilinu je predovšetkým české mesto Plzeň a jeho výnimočný projekt Smart City Plzeň. Ide o inteligentné a moderné riešenia, pomocou ktorých sa mesto Plzeň snaží spríjemniť a zlepšiť kvalitu života občanov i návštevníkov mesta. Okrem toho sa tu nachádza aj centrum dronov DRONET, centrum robotiky či kreatívna zóna DEPO 2015. Mnohé z týchto projektov a smart riešení si vieme predstaviť aj v Žiline.

V nasledujúcom roku 2020 plánuje mesto Žilina rozšíriť spoluprácu s partnerskými mestami nasledovným spôsobom: podporovať v samostatnej spolupráci univerzity, základné školy, športové kluby a iné záujmové organizácie, priblížiť cudziu kultúru, tradície a národ-

3D planetárium v Techmanii v meste Plzeň

V súčasnosti Žilina má 12 partnerských miest v Európe a Ázii. Najnovším partnerským mestom je bieloruské mesto Grodno.

nú kuchyňu prostredníctvom organizovania výstav, vystúpení folklór-

ných súborov či gastronomických festivalov. Mesto Žilina plánuje napríklad zaradiť do programu na podujatie Stavanie mája, ktoré sa tradične koná 30. mája, aj ruskú folklórnu skupinu z Krasnojarska. Rovnako aj žilinské kapely, folklórne spevácke a tanečné súbory i tanečné skupiny senioriek reprezentujú Žilinu na festivaloch v partnerských mestách ako Plzeň, Třinec, Mestská

časť Praha 15 i bieloruské Grodno. Záujem je aj o nadviazanie nových partnerských kontaktov, napríklad v severských krajinách. Životná úroveň a celková vyspelosť v týchto štátoch môže byť pre Žilinu veľmi inšpirujúcou.

Viac informácií o partnerských mestách nájdete na www.zilina.sk v sekcii Čo sa v Žiline urobilo/Partnerské mestá Žiliny.

Divadlo v bieloruskom meste Grodno

Peter Nezval: Čo s Bulvárom ďalej?

Autor: AB

Ulica Antona Bernoláka je pre väčšinu Žilinčanov známa ako Bulvár. Z architektonického hľadiska ide o jednu z najvýraznejších mestských tried na Slovensku. Obyvateľom poskytuje pešiu spojnicu medzi historickým centrom a ďalšími časťami mesta. V marci 2019 mesto obstaralo Územný plán zóny Bulvár (ÚPN-Z). Jeho cieľom bolo priniesť návrh nového funkčného riešenia a priestorového usporiadania, pričom mal rešpektovať existujúce významné pešie väzby a ďalšie prvky charakteristické pre toto územie. O pripravovaných zámeroch sme sa porozprávali s Ing. arch. Petrom Nezvalom, hlavným riešiteľom ÚPN-Z Bulvár.

ZAUJÍMAVÁ OSOBNOSŤ MEDZI NAMI

Peter Nezval pochádza z Martina. Viac ako 30 rokov žije a pracuje v Žiline. Architektúru vyštudoval na STU v Bratislave. V súčasnosti pracuje v súkromnom ateliéri autorizovaného architekta. Zameriava sa na návrhy územných plánov obcí a miest, zón či urbanistické štúdie. Medzi jeho významné projekty patria ÚPN-M Kysucké Nové Mesto, ÚPN-CMZ Ružomberok či ÚPN-Z Žilina Centrum Rudiny I. Jeho práce sa umiestnili na popredných miestach viacerých urbanisticko-architektonických súťaží, z ktorých si najviac cení víťazstvo za návrh nového centra mesta Rudiny I. Záľuby: vychádzky do prírody so psami, rodina a aktívny oddych na chate.

Kedy vznikla táto myšlienka a kto bol jej autorom?

Myšlienka sídliska s tzv. Bulvárom sa objavila už v Regulačnom pláne Žiliny od architekta Peňáza v roku 1929. V založenej idei pokračovali architekti F. Čapka a L. Bauer, ktorí návrhom obytných štvrtí Hliny I – IV realizovaných v rokoch 1954 – 1957, jasne vymedzili verejné priestory na svoju dobu nadčasovým riešením mestskej triedy s občianskou vybavenosťou v parteri (prízemí), priestranými chodníkmi a verejnou zeleňou i vnútroblokovými priestormi. Ako súčasť sídlisk Hliny I a II pretínal túto novú štvrť a zohľadňoval jej umiestnenie na významnej kompozičnej osi mesta. Bulvár bol v minulosti prejazdný, smerovo rozdelený stredovým pásom zelene a križovatkami na uliciach Veľká okružná i Juraja Fándlyho. Neskôr s nárastom premávky došlo k jeho zaslepeniu zo severnej časti. Pôvodné urbanistické zámery riešili bezkolízne pešie prepojenie s historickým jadrom cez bývalé Námestie Ľudovíta Štúra. Výstavba obchodného centra však výrazne obmedzila navrhované riešenia.

Ako hodnotíte súčasné riešenie chodníkov, komunikácií, zelene i pripojenie na bývalé Námestie Ľudovíta Štúra a pokračovanie Bulváru smerom na juh?

Reprezentuje ho verejné priestranstvo lemované polyfunkčnými bytovými domami, pričom sa v tomto priestore nachádzajú pešie chodníky, verejná zeleň i jednosmerné obsluhované komunikácie s pozdĺžnym parkovaním. V parteri sú umiestnené optimálne dimenzované chodníky využívané aj ako sezónne terasy, čo dokumentuje atraktivitu tohto priestoru a naznačuje jeho budúce využívanie. Pešie prístupy na Bulvár sú spojené so zložitým prekonávaním cestnej bariéry na ulici Veľká okružná i Juraja Fándlyho a nevychádzajú v ústrety pohybu chodcov. Problémové sú aj nevhodne umiestnené vyznačené cyklotrasy, ktoré spôsobujú kolízne situácie medzi cyklistami a pešími. Od Ulice Juraja Fándlyho je privedená jednosmerná obslužná komunikácia s pozdĺžnym parkovaním zachádzajúca do ¾

územia, kde je riešená otočkou. Z tejto komunikácie je umožnená dopravná obsluha vnútroblokov. Súčasný riešenie nezodpovedá prioritne významnej severojužnej pešej trasy mesta. Charakteristicky a hodnotne pôsobia obojstranné stromoradia a na ochranu navrhovaná zeleň v severnej časti Bulváru. Stredové plochy zelene však nespĺňajú oddychovú funkciu. Nevhodne v území pôsobia aj stánky drobného pouličného predaja. Socha Antona Bernoláka by si zaslúžila dôstojnejšie umiestnenie.

Aké zaujímavosti ukrýva?

Jeho jedinečnosť vnímam v spojení s vizuálom a identitou mesta Žilina. Výstavbou urbanistických mestských štvrtí Hliny I a II realizovaných v duchu slohu sorela (tzv. socialistický realizmus) vznikol špecifický súbor stavieb so znakmi nadväzujúcimi na historický odkaz z pôvodnej staršej výstavby v Žiline. Do architektonického riešenia polyfunkčných bytových domov zakomponoval architekt Čapka charakteristický prvok stredovekých meštianskych domov z Mariánskeho námestia – laubne.

Aká bude nová podoba Bulváru podľa navrhovanej koncepcie?

Pre Bulvár je spracovaný ÚPN-Z, ktorý stanovuje jeho základné priestorové a funkčné využívanie. Tieto aspekty bude nutné dodržať pri následnej projektovej príprave, ktorá zdefiniuje jeho konkrétny architektonický dizajn. **Centrálna časť** novo usporiadaného priestoru čiastočne nahradí zrušené Námestie Ľudovíta Štúra, pričom sa navrhuje primerane rozšíriť pešie plochy aj s možnosťou umiestnenia vodného prvku na mini námestí. Plochy zelene sú navrhované ako významná súčasť verejných priestranstiev s možnosťou prístupu pre oddych a pobyt obyvateľov. Zachované je aj obojstranné stromoradie s upravovanou korunou. Zeleň v osi Bulváru bude tvoriť výsadba stromov nezabraňujúca priehľadnosti v priestore. **Hlavné pešie plochy a priestranstvá** sú v návrhu zachované a vedú popri fasádach lemujuúcich verejné priestranstvo polyfunkčných blokov. Tým sa napĺňa urbanistická vízia – mesto robia chodníky, ktorú uplatňoval architekt Stuchl, autor pôvodného ÚPN-M. **Výstavba lemujúca Bulvár** ostáva zachovaná. ÚPN-M rešpektuje jej priestorové umiestnenie a funkčné využívanie. Pri polyfunkčných blokoch spadajúcich do územia Hliny I a II je navrhované len také riešenie občianskej vybavenosti, ktoré reflektuje na obnovu pôvodného riešenia objektov. **Návrh rieši aj nové usporiadanie ulíc** Veľká okružná a Juraja Fándlyho, vrátane polôh oboch zastávok MHD. V križovaní Bulváru a ulice Veľká okružná sa novým peším prechodom v osi Bulváru a posunom zastávok MHD odstráni výrazný

kolízny bod súvisiaci so súčasnými stiesnenými pomermi. Úpravou prejde aj križovanie Bulváru a Ulice Juraja Fándlyho. Do ťažiskovej časti tohto územia je navrhnutý vjazd dopravnej obsluhy ako do pešej zóny. Jednosmerné komunikácie so šikmými parkovacími státiami zachádzajú do polovice Bulváru. Vjazd a výjazd je riešený cez ulicu Juraja Fándlyho. Cyklotrasy sú premiestnené do polohy trasovania dopravnej obsluhy.

Aký účel by mal Bulvár v budúcnosti plniť?

V súčasnosti je už významným verejným priestorom mesta. Ja ho vnímam nielen v jeho polohe medzi obytnými štvrtami Hliny I a II, ale aj s kontinuálnou súčasťou, ktorú tvorí verejný priestor medzi štvrtami Hliny III a IV. Realizáciou rekonštrukcie a revitalizácie celého tohto priestoru sa ešte zvýši jeho atraktivita a dovoľm si tvrdiť, že sa pri pobytovom využívaní stane konkurenciou Mariánskemu námestiu. Teší ma, že už za posledné roky nastali pozitívne zmeny v atraktívnom využívaní priestorov v parteri stavieb lemujuúcich Bulvár. V budúcnosti bude určite atraktívnou cieľovou destináciou.

Čo Vás inšpirovalo pri tvorbe tohto riešenia?

Návrh významne podmienilo pôvodné urbanisticko-architektonické riešenie územia, ktoré je mi blízke a hodnotím ho napriek časovému odstupe veľmi vysoko. Prijemné ľudské meradlo i nastavené regulatívy v genereli dopravy mesta od profesora Čelka predurčili pozitívne smerovanie v usporiadaní a funkčnom využívaní tohto územia. Pri zorientovaní sa v navrhovanom riešení mi pomohli i súťažné návrhy z verejnej anonymnej urbanisticko-architektonickej súťaže venovanej Bulváru v roku 2016.

Čo bolo pre Vás výzvou pri tomto projekte?

Bulvár bude vždy pod drobnohľadom občanov, ktorí sú s ním v pozitívnom slova zmysle stotožnení. Výzvou bolo nastaviť také zastavovacie podmienky a regulatívy, ktoré umožnia pri projektovej príprave navrhnuť vysoko hodnotné architektonické riešenie.

Aké výhody či zlepšenia prinesie občanom realizácia tohto návrhu?

V súčasnosti evidujem snahy mesta obstarávať územno-plánovacie podklady, ktoré riešia koncepciu usporiadania jednotlivých území mesta. Prioritne ide o najstaršie sídliská, ktoré dobehla doba a vyžadujú si revitalizáciu verejných priestranstiev do súčasných podmienok. Jedným z týchto priestorov je aj Bulvár ako nedeliteľná súčasť sídlisk Hliny I – IV. Verím, že sa tieto snahy dostanú do fázy realizácie v čo najkratšom čase. Bulvár si to určite zaslúži.

Vizuálizácia: Ing. Matej Jasenka – ÚPN-Z Bulvár v kompletnom znení nájdete na www.zilina.sk

VEREJNÉ KORČUL'OVANIE

na zimnom štadióne

KAŽDÚ
SOBOTU A NEDEL'U

od 14.00 do 15.30 hod.
od 16.00 do 17.30 hod.

CENA JE 2 €
doprovod zdarma

Vianoce s DPMŽ

Dopravný podnik aj tento rok pripravil vianočný cestovný poriadok, kde bude uvedený režim MHD počas vianočného obdobia, ako aj niektoré mimoriadne spoje na Štedrý deň a Nový rok (nájdete ho na: www.zilina.sk a www.dpmz.sk). Prázdninový cestovný poriadok bude platiť v týchto dňoch: **23. 12., 27. 12., 30. 12., 2. 1. a 3. 1.**

Počas **Štedrého dňa** bude platiť **víkendový režim v MHD** s tým, že v **popoludňajších hodinách (od cca 14.00 hod.)** budú na **trolejbusových linkách zavedené mimoriadne spoje** – po trase linky č. 50 a na autobusových linkách budú (od cca 17.00 hod.) **vypravované len niektoré spoje**.

1. 1. 2020 budú spoje liniek MHD začínať o cca 1 hodinu neskôr s tým, že prevádzka nočnej linky č. 50 bude o túto hodinu predĺžená. Zároveň **platiť víkendový režim v MHD, pretože ide o štátny sviatok**.

Ani tento rok nebude v žilinských uliciach chýbať vianočný trojebus. **Od 5. 12. 2019** bude premávať na pravidelných trolejbusových linkách počas celého decembra a postupne bude nasadzovaný na jednotlivé trolejbusové linky 1, 3, 5 a 16. Veríme, že cestujúci, obyvatelia i návštevníci Žiliny uvítajú toto malé spostenie a cestovanie týmto trolejbusom si vychutnajú.

DPMŽ

Vianočný trolejbus

RN RADNIČNÉ NOVINY
MESTA ŽILINA

ČÍSLO 1
ROČNÍK 1.

ZADARMO
do každej schránky

www.zilina.sk
f Mesto Žilina

Adresa redakcie: Námestie obetí
komunizmu 1, 011 31 Žilina
Šéfredaktor: Ing. Mgr. Katarína Gazdíkova, PhD.
Redaktori: Mgr. Erika Lašutová, Mgr. Andrea
Bialoňová, Mgr. Vladimír Miškovčík, PhD.,
Mgr. Kristína Šimurdová, Mgr. Martina Brčalová,
Mgr. Dávid Mičuch

Grafické spracovanie: Mgr. Barbora Obertová
Redakčná rada: Ing. Ján Ničik,
zamestnanci MsÚ
Akékoľvek šírenie, rozmnožovanie textu,
fotografií, grafov je možné len so súhlasom
vydavateľa.
Distribuuje: Slovenská pošta, a.s.

ZADARMO DO KAŽDEJ SCHRÁNKY
Tlač: Petit Press, a.s.
Evidenčné číslo EV 5837/19
ISSN 1339-8830
Vydáva: Mesto Žilina, Námestie obetí
komunizmu 1, 011 31 Žilina, tel: 041/ 7063 111
Náklad: 36 500 kusov

VIAŇOČNÉ TRHY

23. 11. - 23. 12. 2019

MARIÁNSKE NÁMESTIE

23.11. SOBOTA
OTVORENIE
VIAŇOČNÝCH TRHOV
20.00 HOMOSAPIENS

26.11. UTOROK
18.00 ZÁVADSKÉ ŽENY
SPIEVANKY A ĽUDOVÁ
HUDBA PARTA

28.11. ŠTVRTOK
19.00 3DRIVE

30.11. SOBOTA
18.00 NEOBYČAJNÝ PRÍBEH
OBUVNÍKA JAKUBA
DIVADLO POD BALKÓNOM
19.30 POSTHYPE

1.12. NEDEĽA
18.00 VIANOCE NA KYSUCIACH
A POVAŽÍ
HELENA ZAHRADNÍKOVÁ
A ROMAN BIENIK
JANO SIGI SÍKORA
(GITARISTA PAR AVION)

3.12. UTOROK
18.00 ADVENTURE STRINGS

21. - 22.12. VIANOČNÝ SEDLIACKY DVOR / NÁMESTIE ANDREJA HLINKU

11.00 - 19.00 ZAŽITE S NAMI STREDOVEKÝ SEDLIACKY DVOR POČAS VIANOC SO VŠETKÝM, ČO K NEMU PATRÍ:
REMESLÁ, ŽIVÉ ZVIERATÁ, DOBOVÉ OBLEČENIE, STREDOVEKÝ TÁBOR, ŠERM,...

5.12. ŠTVRTOK
16.30 DFS LIESKA, DFS CIPOVIČKA
17.00 PRÍCHOD MIKULÁŠA
17.10 ROZSVIETENIE VIANOČNÉHO
STROMČEKA
19.00 DANO HERIBAN / ČOSI ÚSMEVNÉ

7.12. SOBOTA
18.30 ALBRECHT A HANS
STREDOVEKÍ DOKTORI
DIVADLO KAPOR NA SCÉNE
20.00 ROMAN NADÁNYI

8.12. NEDEĽA
18.00 ĽUDO KURUC BAND
VIANOCE SO SINATROM

10.12. UTOROK
18.00 VIANOCE NA KYSUCIACH
A POVAŽÍ
HELENA ZAHRADNÍKOVÁ
A ROMAN BIENIK
VRŠANSKÁ MUZIKA

12.12. ŠTVRTOK
19.00 V8 BAND

13.12. PIATOK
18.00 OD LUCIE DO VIANOC
FS ROZSUTEC, SPIEVANKY,
DFS LIESKA, DFS CIPOVIČKA

14.12. SOBOTA
18.00 ROBIN HOOD
DIVADLO KAPOR NA SCÉNE
20.00 SENDREIOVCI

15.12. NEDEĽA
18.00 FS LIMBORA, FS BLANCIAR
A SPEVÁCKA SKUPINA ĽUBOVNÍK,
ZÁVADSKÉ ŽENY

17.12. UTOROK
18.00 SPIEVANKY, ĽUDOVÁ HUDBA
PARTA, FAZULIARI Z POV. CHLMCA

19.12. ŠTVRTOK
19.00 FIRST MOVEMENT
DORIS DAY BAND

21.12. SOBOTA
18.00 BATHORY
DIVADLO KAPOR NA SCÉNE
20.00 BALKANSAMBEL

22.12. NEDEĽA
18.00 OMNIA SPEVÁCKY ZBOR
SPEVÁCKY ZBOR MÁJ

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ

Mesto Žilina

Žilina

FRONTINUS

severka.tv

ARDSYSTEM